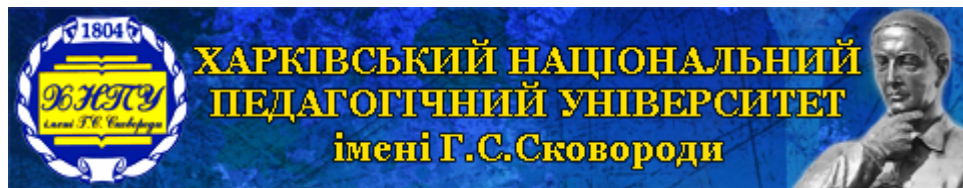

**Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
кафедра соціальної роботи і соціальної педагогіки
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Криворізький державний педагогічний університет
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕНЬ
У ГАЛУЗІ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
19 травня 2023 року**

ХАРКІВ – 2023

Жук В.О., Макара Л.М. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА З ПРОФІЛАКТИКИ ПРАВОПОРУШЕНЬ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ.....	42
Жук С.О. ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ІНІЦІАТИВНОСТІ ОСОБИСТОСТІ.....	44
Збаранська Д.В. ОБҐРУНТУВАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ПРОФІЛАКТИКИ БУЛІНГУ В УЧНІВСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗАКЛАДУ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ.....	45
Коляда Н.Г., Бацман О.С. ЕФЕКТИВНІСТЬ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПОСЛУГИ «УНІВЕРСИТЕТ ТРЕТЬОГО ВІКУ» ЯК ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	50
Креховець Ю.В. ПРОГРАМА З ЖЕСТОВОЇ МОВИ ЯК ШЛЯХ ДО УСУНЕННЯ БАР'ЄРІВ У КОМУНІКАЦІЇ МІЖ ЛЮДЬМИ.....	52
Нагорна М.С. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОФІЛАКТИКА АСОЦІАЛЬНИХ ПРОЯВІВ У ПОВЕДІНЦІ ПІДЛІТКІВ, СПРИЧИНЕНИХ ВОЄННИМИ ДІЯМИ.....	54
Оксенич А.В. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ З РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОСТІ ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ МОЖЛИВОСТЕЙ ІНТЕРНЕТ МЕРЕЖІ.....	58
Павлишинець А.М. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ ГАЛУЗІ ДО ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	61
Потьомкіна А.І., Костіна В.В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ З РОЗВИТКУ РЕЗИЛІЄНТНОСТІ ПІДЛІТКІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	69
Сініченко А.С. РОЛЬ ВОЛОНТЕРСТВА У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ.....	77
Славгородська О.А. СОЦІАЛЬНИЙ ПЕДАГОГ В ІНКЛЮЗИВНОМУ КЛАСІ.....	80
Старовойтова В.М., Бацман О.С. СОЦІАЛЬНА ВЗАЄМОДІЯ ОБДАРОВАНИХ ДІТЕЙ.....	82

ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ІНІЦІАТИВНОСТІ ОСОБИСТОСТІ

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент Л.М. Макар

Формування соціальної ініціативності як однієї з основних соціально і особистісно значущих якостей є пріоритетним завданням, яке постає перед державними і суспільними інститутами. Чим більше соціальних ініціатив представлено громадськості, тим більшою є вірогідність того, що реалізуються найкращі з них, адже соціальна ініціативність як інтегративна якість особистості передбачає сприйняття конкуренції як загального фактору підвищення якості життя.

Ініціативну особистість можна розглядати як соціально активну, здатну взяти на себе відповідальність і самостійно досягати поставленої мети. Добровільний характер діяльності, спрямованої на благо суспільства, або в особистих інтересах, сформовані способи поведінки і творче ставлення до праці є специфікою прояву ініціативності. Як інтегроване особистісне утворення, ініціативність характеризується надситуативною активністю і спрямованістю на досягнення певних цілей, котрі вимагають певних вольових зусиль для їх реалізації [1].

Соціальну ініціативність вчені визначають як один з різновидів ініціативності. Це поняття є міждисциплінарним феноменом, яке досліджується у педагогіці, соціології, політології, педагогіці та психології. Здійснений аналіз наукових праць дозволив констатувати, що соціальна ініціативність є «поштовхом» до соціальної активності особистості, як системної соціальної якості, у якій виражається і реалізується глибина і повнота зв'язків особистості із соціумом, рівень перетворення її на суб'єкт суспільних відносин [2].

Формування соціальної ініціативності особистості являє собою систему спеціально організованих соціально-педагогічних впливів з метою стимулювання самостійної і відповідальної діяльності особистості, спрямованої на практичне втілення соціально корисної ідеї з метою самореалізації і конструктивного перетворення оточуючої дійсності. Процес формування соціальної ініціативності особистості має забезпечуватися реалізацією системного, суб'єктивного і середовищного підходів. Цей процес носить поетапний характер: на початковому етапі закладається установка ініціативної поведінки, випрацьовується позитивна мотивація; на аналітичному етапі моделюються проблемно-пошукові ситуації, особистість оволодіває основними знаннями, уміннями, навичками ініціативності; на етапі апробації створюються умови для формування реальної ініціативності як якості особистості.

Ефективність процесу формування соціальної ініціативності особистості забезпечується здійсненням соціально-педагогічного супроводу поетапного формування соціальної ініціативності; включенням її в практичну реалізацію соціальної ініціативності на рівні самоуправління і соціального партнерства;

забезпеченням підтримки в розробці і реалізації ідей щодо здійснення соціально значущої діяльності, спрямованої на вирішення актуальних соціальних проблем і конструктивне перетворення оточуючої дійсності; використанням соціально-педагогічних ресурсів з метою розширення видів і форм соціально-корисної діяльності, що дозволяють виявити ініціативність і самостійно обрати відповідну ініціативну роль з опорою на власний життєвий досвід і з урахуванням особливостей соціальної ситуації.

Процес формування соціальної ініціативності особистості має здійснюватися за умови збалансованої взаємодії особистості, громадського сектору і соціальних інституцій. Ефективність цієї взаємодії характеризується результативністю проявлених соціальних ініціатив і їх оцінкою суспільними і державними інститутами.

Список використаних джерел:

1. Помилуйко В.Ю. Адаптивні й неадаптивні прояви ініціативності особистості та їх діагностика консультантом-психологом. *Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент*. 2012. Вип. 9. С. 204–213.
2. Соціолого-педагогічний словник / За ред. В.В. Радула. К.: «ЕксОб», 2004. 304 с.

Збаранська Д.В.

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

ОБҐРУНТУВАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ПРОФІЛАКТИКИ БУЛІНГУ В УЧНІВСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗАКЛАДУ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор М.П. Васильєва

Анотація. У статті обґрунтовано впровадження комплексної програми соціально-педагогічної діяльності з профілактики булінгу в учнівському середовищі закладу професійно-технічної освіти. Розкрито організацію, напрямки та етапи комплексної програми. Програма складається з трьох напрямів: підготовчий, формувальний та підсумковий. Було розроблено етапи: під час впровадження підготовчого напрямку – інформаційний, діагностичний та аналітичний; формувального – правова освіта, когнітивний, зниження рівня агресії та жорстокої поведінки; підсумкового – контрольний та корекційний.

Ключові слова: *профілактика, булінг, заклад професійно-технічної освіти, комплексна програма соціально-педагогічної діяльності, учнівське середовище.*